

BÉKALENCSE

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság hírlevele

2020. január

AKTUÁLIS

A 2020. év állatai, növényei

Év emlőse: vidra	Év hala: süllő	Év rovara: tavaszi álganéjtűró
Év fája: tatár juhar	Év hullője: keresztes vipera	Év vadvirága: májvirág
Év gombája: csoportos csészegomba	Év madara: erdei fülesbagoly	Az év városi madara: vörösbegy

Segítség a ragadozómadaraknak

A téli időszakban a takarmánytermesztés céljára szolgáló lucernatáblákon könnyen felszaporodik a rágcsálóállomány. Ezekben a területeken, például a Duna-Dráva Nemzeti Park somogyudvarhelyi szakaszán úgynevezett T-fák kihelyezésével segítjük a ragadozómadarak táplálékszerzését.

A kb. 3 méter magas beülőfák leshelyként s egyben pihenőhelyként szolgálnak. Szívesen használják az egerészölyvek, vörös vércsék.

Ily módon „két legyet ütünk egy csapásra”: irtószerek használata nélkül érhetjük el a rágcsálók gyérítését, ugyanakkor megkönnyítjük védett ragadozómadaraink téli zsákmányszerzését.

Szöveg és képek: Mezei Ervin

„Lihogók” ritka vendége

Téli fagyok idején állóvizeink többsége befagy. Ám gyakran előfordul, hogy a tavakon telelő récék, szárcsák, hattyúk a víz egy részét jégmentesen tartják. A tó egy részén összegyűlnek, és folyamatos úszással, bukdácsolással mozgatják a vizet, amely így nem tud befagyni. A madarak ilyen módon a fagyos időszakok idején, akár több héten keresztül is biztosítani tudják maguknak a táplálkozási lehetőséget. Ezeket a madarak által fenntartott jégmentes foltokat lihogóknak hívjuk.

A szemfüles madarász időnként felkeresi ezeket a helyeket, ugyanis a gyakori fajok között néha ritkább madarakat is meg lehet figyelni. Ez történt január közepén egy dél-zselici halastónál is, ahol egy tőkés récék, szárcsák, bütykös hattyúk által fenntartott lihogón egy tojó kis bukó tűnt fel. Ez a kistermetű réceféle Európa és Ázsia északi területeinek fenyőövében fészkel, de a telet délebbre tölti. Szórványosan a Kárpát-medencében is megjelenik, ahol főként a nagyobb folyóinkon, mint a Duna és a Dráva, vagy a Balatonon látható. Azonban, mint ez a megfigyelés is bizonyítja, időnként a kisebb tavakon is feltűnik.

A kis bukó (*Mergus albellus*) Magyarországon védett faj, természetvédelmi értéke 50.000 Ft.

Szöveg és fotó: Völgyi Sándor

Vadmacskák Drávaszentesen

Az ünnepek alatt sem szünetelt a természet megfigyelése. Kozma-Bognár Tamás természetvédelmi őr kollégánk egy projekt keretén belül mozgásérzékelő kamerát helyezett ki a drávaszentesi gyepterületen.

A kamera egy ismert vadmacska territóriumában került kihelyezésre, ahol pihenőfáját is ismerjük. Sikerült is felvételeket készítenünk az általa használt vadászösvényen.

A gyepekkel, vizes élőhelyekkel tarkított területen kiváló búvóhelyet találnak a vadmacskák, és a vegyszerhasználat nélküli gyepterületnek köszönhetően a táplálékforrás is biztosított. Több család is él ezen a területen; előfordult, hogy kölyköket is találtunk.

Fotó: mozgásérzékelő kamera felvétele
Szöveg: Schulcz Andrea

Hol virág? – Hóvirág!

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság felhívása a hóvirág monitorozására és az ehhez kapcsolódó nyereményjátékban való részvételre.

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság a kikeleti hóvirág védetté nyilvánításának 15. évfordulója alkalmából egy természetvédelmi akcióban való részvételre hívja a nagyközönséget. A kikeleti hóvirág előfordulásáról rendelkezésre állnak adatok, ám ezek pontosításához, kiegészítéséhez kérjük szíves közreműködésüket. A „*Hol virág? – Hóvirág!*” applikáció alkalmazásával Önök is szerves részeseivé válhatnak a természetünk védelmének, illetve egy nyereményjátékban is részt vehetnek. Az akció célja, hogy felmérjük hazánk hóvirág állományát, térképen tudjuk megjeleníteni hol, mekkora számban van jelen a mindenki által ismert és szeretett növény.

A *kikeleti hóvirág* (*Galanthus nivalis* L.) a hóvirágfélék 21 fajának Magyarországon egyedüli, természetes elterjedéssel bíró képviselője. A faj elterjedési területe Európa középső területeire összpontosul, a Pireneusoktól a Fekete-tenger keleti partjának vonaláig, délen pedig egészen a Balkánig.

Jellegzetességei: A közismert kora tavaszi növény könnyen felismerhető szinte mindig egyesével nyíló, bókoló fehér virágairól, melyek nem túl nagyok (hosszuk 14-25 mm), belső lepelleveleik rövidebbek a külsőknél, zöld pereműek és csúcsuk mélyen kicsípett. Termésérleléskor is biztonságosan felismerhető hozzávetőleg másfél centiméteres tojásdad (olajbogyóra emlékeztető) zöld, csüngő terméséről és a jellegzetes vékony egyszikű levelekről.

Előfordulása: A hóvirág üde és nedves erdőkben – például ligeterdőkben, gyertyános-tölgyesekben, bükkösökben – él. Európai állománya a természetszerű erdei élőhelyek fogyásával, intenzív használatával párhuzamosan mára megfogyatkozott, ezért került fel az EU Élőhelyvédelmi Irányelvének természetvédelmi szempontból fontos fajokat felsoroló V. függelékére és végső soron ennek köszönheti magyarországi védett státuszát is.

Hazai előfordulásai: Hazánkban még jelentős kiterjedéssel és népes populációkkal van jelen, találkozhatunk vele a legjobb természetességű erdőktől kezdve egészen a jellegtelen vagy tájidegen ültetvényekig szinte bárhol. Viszonylagos gyakorisága ellenére az erdők használata, az ökológiai viszonyok megváltozása, a talaj bolygatása gyakran a faj eltűnését eredményezi termőhelyéről, sőt korábban megfigyelhető volt a leglátogatottabb virágszedő helyeken ritkulása, elsatnyulása is.

Mint az Európai Közösség számára fontos faj, védelme és populációinak felmérése, nyilvántartása a természetvédelmi regionális kezelő szervezetekként működő nemzeti park igazgatóságok feladata. Ebben az állományfelmérést célzó munkában számítunk az érdeklődő résztvevők segítségére.

Kérjük, a faj előfordulási adatainak gyűjtését természetes környezetben végezzék, kerteken, parkokon kívül, így elkerülhető, hogy az ültetett, hazánkban nem honos, közeli rokon fajok esetleges előfordulásai miatt téves adatokat kapjunk.

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság egy nyereményjátékkal szeretné jutalmazni a szorgalmas adatgyűjtőket. Az applikáció használata során lehetőség van az e-mail cím illetve egy tetszőlegesen választott nickname megadására, melyekkel a játékosok részt vehetnek az értékes nyeremények sorsolásában is.

A játék időtartama: 2020. február 7. – 2020. április 14. A határidő lejártával az elérhetőségüket megadóok közül kerül kisorsolásra a három ajándékcsomag. A szerencsés nyerteseket e-mailen értesítjük ki. A nyeremények átvételi helye és ideje: 2020. április 25; a Föld Napja rendezvény, Pécs Tettye. Amennyiben nem áll módjukban megjelenni az eseményen, az ajándékot postán juttatjuk el. Információk, applikáció letöltése (február 7-től): <https://www.ddnp.hu/jatek>

Madáritató télen?

De még mennyire! A természettel kapcsolatos médiatartalmakban sok szó esik a téli hónapokban a madáretetésről, annak mikéntjéről, szabályairól. De kevés helyen ejtenek szót arról, hogy vajon mi a helyzet a hideg időben a madáritatóval.

A madáritató ugyanolyan madárvédelmi eszköz, mint a mindenki számára ismert madáretető. Legyen az csupán egy nagyobb virágalátét, vagy egy profi módon kialakított sekély medence, a madarak egész évben látogatni fogják. Nem csak száraz nyári

napokon, hanem a fagyos téli időben is használják, ha gondoskodunk folyamatosan a víz pótlásáról.

A madáretető közelében létesített itatót a napraforgómagra járó összes madár látogatni fogja, és olyan fajok is feltűnhetnek ilyenkor a víz mellett, melyekkel egyébként ritkábban találkozunk az etetőnél. Ilyen például a kőrisek termését fogyasztó süvöltő, a fenyvesekben bujkáló apróság, a királyka, vagy a fagyöngy termésén táplálkozó léprigó. Amellett, hogy hasznos tevékenység egy madáritató létesítése, talán nem csak a madárkedvelőknek örömteli látvány a sokszor alig 1-2 °C-os vízben fürdőző madarak látványa.

Szöveg és fotó: Völgyi Sándor

PROGRAMAJÁNLÓ

Túra a Dráva medrében – 2020. február 1.

A Dráva magas vízállása miatt az eredetileg január 18-ra meghirdetett túra február 1-jén kerül megtartásra! A szakvezetéses túra a Dráva Cún és Majláthpuszta közötti szakaszán halad. Az ilyenkor jellemző alacsony vízállásnak köszönhetően az út nagy részében a mederben, illetve az ártéren haladva ismerkedhetnek a résztvevők a terület természeti értékeivel.

A túra előtt a Dráva élővilága kiállítás megtekintésére is lehetőség nyílik 10.00 órai kezdettel.

Helyszín, időpont: Ős-Dráva Látogatóközpont, 10.30 óra.

A túra hossza 13 km, időtartama 5-6 óra, a részvételi díj: 700 Ft/fő.

Hasznos: fontos az időjárásnak megfelelő réteges öltözék. A programot a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság Természetvédelmi Őrszolgálatának tagja vezeti. A programon mindenki saját felelősségére vesz részt. A résztvevők tudomásul veszik, hogy a programon kép-, illetve videofelvétel készíthető. A résztvevők a programon való részvételükkel hozzájárulnak a kép-, videofelvétel készítéséhez, és annak a DDNPI weboldalaira és Facebook oldalaira történő feltöltéséhez, valamint a DDNPI kommunikációjához, marketingjéhez történő időbeli korlátozás nélküli felhasználásához. A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság általános adatkezelési tájékoztatóját az alábbi linken ismerheti meg: <https://ddnp.hu/adatvedelem>

Programajánlatok a busójáráskor Mohács közelében

A mohácsi busójárásra érkező vendégek számára kínál a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság tartalmas programokat a látványos forgatag előtti délelőttre.

Február 23-án vasárnap a **Mohácsi Nemzeti Emlékhely** már reggel 8 órától várja a látogatókat. Az emlékhely idegenvezetéssel, csoportosan látogatható, egyéni vendégeknek lehetőségük van a folyamatosan induló csoportokhoz csatlakozni. Javasoljuk az érdeklődőknek, hogy amennyiben tehetik, a zsúfolt vasárnap helyett egy nappal korábban, február 22-én, szombaton keressék fel az emlékhelyet! A **Fehér Gólya Múzeum** rendkívüli nyitva tartással várja a látogatókat február 23-án, vasárnap 09.00-13.00 között.

Információk: www.mohacsiemlekhely.hu - www.fehergolyamuzeum.hu

Mohácsi Nemzeti Emlékhely

Fehér Gólya Múzeum

A DUNA-DRÁVA NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG BEMUTATÓHELYEI

- Abaligeti-barlang – <https://ddnp.hu/okoturizmus/bemutatohelyek/abaligeti-barlang>
- Abaliget, Denevérmúzeum - <https://ddnp.hu/okoturizmus/bemutatohelyek/denevermuzeum>
- Dráva Kapu Bemutatóközpont – https://ddnp.hu/okoturizmus/bemutatohelyek/drava_kapu_bemutokozpont
- Fehér Gólya Múzeum, Kölked – <http://www.fehergolyamuzeum.hu>
- Mészégető-források barlangja, Orfű – <http://www.kalandsbarlang.hu>
- Mohácsi Nemzeti Emlékhely – <http://www.mohacsiemlekhely.hu>
- Nagyharsányi Szoborpark – https://ddnp.hu/okoturizmus/bemutatohelyek/nagyharsanyi_szoborpark
- Ős-Dráva Látogatóközpont, Szaporca – <http://www.odlk.hu>
- Pintér-kert Arborétum, Pécs – https://ddnp.hu/okoturizmus/bemutatohelyek/pinter-kert_arboretum
- Tettyei Mésztfu-barlang, Pécs – <http://www.barlangpecs.hu>

Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság, Ökoturisztikai és Környezeti nevelési Osztály
7625 Pécs, Tettye tér 9.
Tel.: 72/518-221, 72/518-222
E-mail: wodtke@ddnp.hu, komlos@ddnp.hu
www.ddnp.hu

Köszönjük, hogy meggondolja, kinyomtassa-e papírra ezt a levelet.

Amennyiben Ön nem kíván a továbbiakban hírlevelet kapni a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóságtól, kérjük jelezze ezt számunkra „Hírlevél leiratkozás” tárgyú [e-mailben](mailto:)! Köszönjük!